

CRinMA 2.0 – PREHĽAD PRÍKLADOV DOBREJ PRAXE V OBLASTI CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE

- I. Východisková situácia**
- II. CRinMA 2.0**
- III. CRinMA 2.0 – online stretnutie**
- IV. Prehľad príkladov dobrej praxe**
- V. Závery**

Zhodnotenie príkladov dobrej praxe z projektu CRinMA z poľsko-slovenského pohraničia

I. Východisková situácia

V dôsledku vypuknutia pandémie COVID-19 v EÚ zaviedli členské štáty EÚ od februára 2020 rôzne opatrenia, vrátane obmedzenia sociálnych kontaktov, čo sa prejavilo v pribrzdení, ba až zastavení mnohých hospodárskych činností. Tzv. koronakríza priniesla zmätok a problémy do mnohých oblastí. Kultúra je však jednou z tých, ktoré utrpeli najviac. Opatrenia na obmedzenie pohybu spôsobili obrovský tlak na kultúrny a kreatívny sektor založený na službách a medziľudských kontaktoch. Členské štáty EÚ boli pandémiou ochorenia COVID-19 zasiahnuté v rôznom čase, v rôznej miere a od svojich národných a regionálnych orgánov prijímali rôzne formy opatrení, čo tiež výrazným spôsobom poznačilo odvetvie kultúry. Štruktúra zamestnanosti v oblasti kultúrneho priemyslu sa líši a každá členská krajina EÚ si zvolila vlastnú stratégiu na podporu svojho kultúrneho sektora. Vo všeobecnosti sme však pozorovali, že trpelo každé odvetvie kultúry – umelci vystavujúci svoje diela v galériách a múzeách prišli o možnosť vystavovať, prezentovať a predávať svoje diela, divadlá začali hŕfne rušiť predstavenia, zrušené boli aj koncerty, umelecké predstavenia a kultúrne veľtrhy. Hudobníci, kultúrne a vzdelávacie inštitúcie a umelci „na voľnej nohe“ museli zo dňa na deň čeliť veľmi neistému osudu a budúcnosti. Múzeá, skanzeny, hrady a rôzne objekty kultúrneho a prírodného dedičstva ako dôležitá časť ekonomického a hospodárskeho rozvoja jednotlivých krajín sa museli popasovať s novou, tvrdou realitou.

Kultúrna činnosť má silný ekonomický, ale aj sociálny rozmer. Tak ako zdravotníctvo pomáhalo počas koronakrízy zvládnuť pandémiu na fyzickej úrovni, kultúra a umenie nám pomáha v duchovnej rovine nielen počas krízy, ale každý deň. Zohráva dôležitú úlohu v spoločnosti a môže byť faktorom sociálnej súdržnosti, keď sa do nej ako do spoločného umeleckého projektu zapájajú ľudia z rôznych prostredí, kultúr či krajín. Tento rozmer je silnou črtou kultúrnej participácie po celej EÚ, kde sa občania napriek obmedzeniam pohybu a opatreniam spontánne „stretávajú“ vďaka rôznym kultúrnym iniciatívam v online priestore. Faktom však je, že na začiatku pandémie sa desaťtisíce ľudí pracujúcich v kultúrnom odvetví naprieč celou EÚ ocitli bez príjmu. Kultúra tvorí v hospodárstve krajiny významnú ekonomickú činnosť, od ktorej závisí prežitie mnohých pracovníkov v danom odvetví.

Sektor prírodného a kultúrneho dedičstva je priamo prepojený so sektorom cestovného ruchu, ktorý je kľúčovým predovšetkým v tých častiach EÚ, kde je ekonomika priamo naviazaná na využívanie kultúrneho sektora orientovaného na turistov a návštevníkov. Kríza, obmedzenia a negatívne vplyvy vo svete kultúry tak automaticky ovplyvnili aj tie časti cestovného ruchu, ktoré profitujú najmä z prezentácie kultúrneho a prírodného dedičstva.

II. CRinMA 2.0

Projekt CRinMA 2.0 sa prioritne zaoberá dopadom pandémie na oblasť kultúrneho a prírodného dedičstva v horských prihraničných oblastiach. Už v rámci implementácie akčných plánov projektu CRinMA pre príslušné politické nástroje Programov cezhraničnej spolupráce sa ukázalo, aký veľký význam má ekonomika založená na využívaní kultúrnych a prírodných zdrojov pre regionálne politiky. Ukázalo sa tiež významné prepojenie medzi kultúrou, prírodou a početnými sociálnymi vzťahmi vrátane príležitostí a hrozieb súvisiacich s rozvojom cestovného ruchu. Dopad pandémie na oblasť kultúry a cestovného ruchu ovplyvnil aj ostatné odvetvia, ktoré priamo vplývajú na kvalitu života ľudí. Medzi regióny najviac postihnuté negatívnymi účinkami dočasného hospodárskeho poklesu patria prihraničné regióny či horské a vidiecke oblasti bohaté na kultúrne a prírodné zdroje. Opatrenia a obmedzenia zamerané na zabránenie šírenia nákazy COVID-19 odstavili kultúrne inštitúcie, od

ktorých závisí ekonomické prežitie umelcov a pracovníkov pracujúcich v kultúre Z dlhodobého hľadiska tiež znemožnili fungovanie viacerých inštitúcií a služieb, ktorých fungovanie ovplyvňuje kvalitu života ľudí, rozvoj regiónu či spokojnosť samotných turistov a návštevníkov.

III. CRinMA 2.0 online stretnutie 18. novembra 2021

18. novembra 2021 sa uskutočnilo online stretnutie zainteresovaných strán z poľsko-slovenského pohraničia, cieľom ktorého bolo predstaviť postrehy, riešenia, skúsenosti a návrhy týkajúce sa vplyvu pandémie na aktivity a rozvoj sektorov kultúry a cestovného ruchu v poľsko-slovenskom pohraničí. Ústrednou témou projektu CRinMA 2.0 je dopad pandémie na zdroje kultúry a prírodného dedičstva Poľska a Slovenska, a práve preto bolo spomínané online stretnutie prioritne venované nasledujúcim témam:

- Digitálna kultúra
- Potreba „živej“ kultúry
- Problém nadmernej turistiky
- Finančné aspekty (finančná kríza, pomoc štátov pre kultúrny sektor atď.)
- Sociálne aspekty (ako zabezpečiť sociálny odstup a hygienu v oblasti kultúry a cestovného ruchu)

Stretnutie prebehlo formou workshopu rozdeleného na dva tematické panely. V rámci prvého panelu sa riešili výzvy a problémy, ktoré priniesla pandémia, a v rámci druhého panelu sa riešili názory týkajúce sa riešenia problémov vrátane tých, v ktorých sa oplatí pokračovať aj v budúcnosti. Online stretnutia sa zúčastnilo spolu 28 účastníkov zo širokého spektra kultúrnych, turistických a regionálnych inštitúcií z poľsko-slovenského pohraničia (Malopoľské vojvodstvo, Podkarpatský región a Prešovský samosprávny kraj).

Panel 1 – javy identifikované počas pandémie COVID-19

Javy priamo súvisiace s fungovaním kultúrneho sektora a cestovného ruchu:

- Potreba rýchleho zavedenia nových postupov a ich dôsledky pre kultúrne inštitúcie - preškolenie zamestnancov, organizačné zmeny, prispôbenie infraštruktúry.
- Obmedzenie kontaktu s artefaktmi a zníženie atraktivity ponuky, najmä v prípade tradičných výstav a naratívnych muzeálnych expozícií (cca. 15 – 20 % inštitúcií).
- Obmedzenie počtu návštevníkov, opätovné otvorenie v mnohých prípadoch nevedlo k obnoveniu úrovne návštevnosti v inštitúciách.
- Rozklad plánu kľúčových činností inštitúcií.
- Potreba prekladania kultúrnych podujatí na neskorší termín, čo viedlo k nahromadeniu termínov ich konania v krátkom období.
- Výrazné a nepriaznivé zmeny v návštevnosti z pohľadu aktívnej účasti prijímateľov na kultúrnom živote.
- Neistota, ako postupovať pri navrhovaní akčných plánov.
- Strach a neistota riadiacich pracovníkov súvisiaca so zabezpečením finančnej likvidity a udržaním zamestnancov.
- Problémy so zaistením zdravotnej bezpečnosti zamestnancov a publika.
- Pokles zahraničného cestovného ruchu.

- Vysoká miera nepochopenia medzi publikom/zákazníkmi v súvislosti so snahou o presadzovanie reštrikcií a protipandemických opatrení (vrátane nosenia masiek).
- Pokles príjmov v dôsledku obmedzených návštev školských skupín počas diaľkového vyučovania na školách.
- Obmedzenie práce vedcov v teréne, nemožnosť uskutočnenia sociálnych dialógov.
- Značný problém s vyrovnaním sa s fenoménom periodicky sa vyskytujúceho prudkého nárastu návštevnosti po uvoľnení reštrikcií.
- Výskyt fenoménu tzv. „dobrovoľného lockdownu“, t. j. rezignácie účastníkov na účasť na podujatiach napriek uvoľneniu reštrikcií.
- Strata spolupracovníkov inštitúcií (napr. sprievodcov, osôb zamestnaných na základe rôznych typov zmlúv).
- Nemožnosť včasného dosiahnutia určených ukazovateľov a produkcie v realizovaných projektoch.

Širšie sociokultúrne javy:

- Nutnosť preniesť podujatia do online prostredia a nevyhnutná digitalizácia ponuky nenahradili v plnej miere recepciu reálnych diel.
- Zmena správania vo vnímaní kultúry spôsobená silnou emocionálnou a duchovnou potrebou počas domácej izolácie, vrátane zvýšenej reflexívnosti publika.
- Oslabenie modelu komunity vytvorenej okolo konkrétnych inštitúcií založených na kultúre vzájomného stretávania sa a spoločného trávenia času.
- Online digitálna kultúra nie je vždy kultúrou prístupnou pre široké publikum – netreba zabúdať na to, že starší ľudia, obyvatelia menších miest a vidieka, ako aj ľudia, ktorí vzhľadom na svoju ekonomickú situáciu nemajú potrebné vybavenie alebo prístup k internetu, často nemajú kompetencie potrebné pre prácu s digitálnou kultúrou.

Panel 2 – riešenia, odporúčania a návrhy do budúcnosti:

- Pandémia priniesla trvalé a zároveň nanajvýš potrebné zmeny v rámci ponuky kultúrnych inštitúcií týkajúce sa digitálnych vymožeností pre publikum, ako sú napr. QR kódy, aplikácie, audiosprievodcovia či virtuálne prehliadky - príjemca si môže vybrať najpohodlnejší spôsob vnímania kultúry.
- Pri reakcii na pandémiu a jej dopady na kultúrne organizácie bolo možné sledovať dvojaký prístup: stratégia vyčkávania alebo transformácie. Druhá spomínaná stratégia zahŕňa prijatie vyváženého súboru opatrení, ktoré skutočne reagujú na problémy. Pre organizáciu sa stáva nevyhnutnosťou zaviesť riadenie zmien.
- Dualizmus kultúrneho posolstva (online a offline) sa pravdepodobne stane trvalou súčasťou pôsobenia kultúrnych inštitúcií, nakoľko má reálny vplyv na zvýšenie ich dosahu. Otvorenou otázkou však ostáva, ako dosiahnuť vhodnú rovnováhu medzi týmito úrovňami prijímania kultúry.
- Rovnováha pomeru online a offline kultúry sa mení v závislosti od veku recipienta – medzi mladým publikom a u zrelých a starších ľudí sa líši.
- Prenos stretnutí do internetového prostredia, ktorý bol počas obmedzení nevyhnutný, priniesol mnohé výhody. Zvýšil sa dosah odborných konferencií a zjednodušil sa dialóg a výmena informácií medzi rôznymi inštitúciami. Tieto argumenty určite prispievajú k zachovaniu tohto modelu aj v dobe po pandémii.

- Práca na diaľku sa v kultúrnych inštitúciách ukázala ako dobré riešenie - zamestnanci pracujú v hybridnom modeli efektívnejšie. Neexistuje teda dôvod, prečo tento model v budúcnosti neodporúčať.
- Kultúra dokázala reagovať na vznikajúcu krízu, dať ľuďom nádej a ponúknuť publiku to, čo v tomto ťažkom období potrebovali.
- Obmedzenia počtu návštevníkov spojené s pandemickými opatreniami sa v prípade niektorých kultúrnych inštitúcií pravdepodobne stanú štandardom – zníženie veľkosti skupín napr. návštevníkov múzea zvyšuje komfort ich recepcie umenia a tiež komfort práce lektorov a sprievodcov v daných inštitúciách.
- Nadviazanie medzinárodných kontaktov zvýši kvalitu služieb.
- Potreba zavedenia legislatívnych riešení zameraných na budúcnosť tak, aby kultúrnym inštitúciám umožňovali pracovať v predvídateľnejších podmienkach aj v čase pandémie. Jednoznačnosť a zrozumiteľnosť riešení zavedených v iných krajinách môže slúžiť ako dobrý príklad a ich ustanovenie v Poľsku eliminuje potrebu prijímať nezávislé a niekedy aj veľmi riskantné rozhodnutia zo strany manažérov inštitúcií.
- Potreba vytvorenia transparentného systému dlhodobej podpory (dotovania?) inštitúcií zo strany štátu počas pandémie, nakoľko kultúrne inštitúcie sú veľmi citlivé na problémy súvisiace s finančnou likviditou a, v krízových situáciách, aj so zachovaním zamestnanosti personálu. Vzhľadom na možnosť výskytu ďalších vln pandémie je potrebné vypracovať dlhodobé stratégie (protikrízovú ochranu).
- Potreba zaistenia finančného zabezpečenia (hoci aj na úrovni minimálnej mzdy) pre tvorcov a umelcov pôsobiacich v digitálnom priestore, ktorí pracujú na základe rôznych typov zmlúv.
- Potreba nového prístupu k získavaniu publika, najmä mladej generácie (mladí z generácií X a Z, ktorí sa narodili už v dobe Google a Amazonu), prostredníctvom efektívneho využívania online nástrojov (vrátane prítomnosti inštitúcií na sociálnych sieťach, programov či aplikácií určených pre mladých ľudí atď.), ako aj pomocou prepojenia ponuky kultúrnych inštitúcií s kultúrnym vzdelávaním a osvetou na všetkých úrovniach.

Zmeny, ktoré priniesla pandémia v činnosti kultúrnych inštitúcií:

- Zmena profilu publika - po návrate „do normálu“ sa objavili aktívni recipienti zaujímaví sa o digitálnu ponuku pripravenú počas pandémie. Objavili sa noví diváci.
- Zvýšenie digitálnych kompetencií na strane publika aj organizátorov kultúrnych podujatí.
- Turisti si začali vyberať destinácie, ktoré boli pred pandemiou menej obľúbené.
- Nárast popularity v prípade zariadení pôsobiacich v otvorenom priestore, ako sú napr. skanzeny. V niektorých prípadoch išlo o nárast popularity, ktorý bolo náročné zvládnuť. Zariadenia sa začali kvôli túžbe po spoločenskom vyžití využívať na iné účely.
- Pandémia bola niekedy podnetom na rozvoj niektorých činností, ako je napr. digitalizácia ponuky alebo vytváranie audiosprievodcov, čím sa zvýšila atraktivnosť ponuky aj pre znevýhodnené osoby.
- Výrazné zvýšenie citlivosti publika v oblasti vnímania detailov a nuáns.
- Zvýšený záujem o semináre zo strany škôl po návrate k riadnemu vyučovaniu.
- Kultúrne inštitúcie dokázali svoje kompetencie a organizačné možnosti fungovania aj v náročnej situácii, a to aj napriek tomu, že svoje aktivity počas pandémie realizovali v nestabilnom a legislatívne nekonzistentnom prostredí charakterizovanom absenciou smerníc, predpisov a riešení (alebo ich nepresnosťou).
- Potreba podpory rozvoja malých inštitúcií, aby tieto mohli pokračovať vo svojom rozvoji z hľadiska zaistenia dostupnosti a rozvoja digitálnych kompetencií.

- Potreba podpory autorov, napríklad zavedením reprografického poplatku.
- Potreba zavedenia jasných a jednoznačných usmernení týkajúcich sa zaistenia hygienického režimu, ktoré zároveň zohľadnia čas potrebný na prípravu logistických zmien z strany inštitúcií.
- Internet možno vnímať ako nástroj na distribúciu obsahu (digitálna kultúra), ale aj ako nástroj na vytváranie nových vzťahov s účastníkmi kultúry vrátane tých, ktorí doteraz na priamu ponuku inštitúcií z rôznych dôvodov nereflektovali.

IV. Prehľad príkladov dobrej praxe

PREHĽAD PRÍKLADOV DOBREJ PRAXE Z POĽSKO-SLOVENSKEHO PRIHRANIČNÉHO REGIÓNU
Agentúra regionálneho rozvoja PSK pripravila v spolupráci s externými expertmi materiál nazvaný Prehľad príkladov dobrej praxe vychádzajúci z poznatkov a odporúčaní prezentovaných počas online stretnutia v novembri 2021 Na základe vstupov jednotlivých partnerov boli identifikované nasledujúce príklady dobrej praxe
Zoznam zadaných príkladov dobrej praxe (názvy):
1. Menšie skupiny na Ľubovnianskom hrade (Stará Ľubovňa) 2. Online podcast PodCastle 3. Online pozorovanie oblohy 4. Online prvé kolo medzinárodnej speváckej súťaže Ady Sari 5. TV SOKÓŁ 6. Filmová cesta 7. Kultúra v karanténe

Príklady dobrej praxe súvisiace s pandemiou COVID-19 – Prešovský samosprávny kraj

NÁZOV PRÍKLADU DOBREJ PRAXE (RIEŠENIE, ZISTENIE) Č. 1 Menšie skupiny na Ľubovnianskom hrade (Stará Ľubovňa)		
A. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE PRÍKLADU DOBREJ PRAXE -		
LOKALITA	Krajina:	Slovenská republika
	Región:	Prešovský kraj
	Mesto/Obec: <i>(ak sa dá uviesť)</i>	Stará Ľubovňa
AKTIVITY / ZAMERANIE	Geografická úroveň implementácie	☐ národná ☐ regionálna ☐ miestna
	Oblasť aktivít	☐ Cestovný ruch ☐ Kultúra ☐ Kreatívny priemysel ☐ Prírodné prostredie ☐ Zdravie ☐ Iné (prosím uveďte)
TRVANIE	Doba implementácie	2020 -2021
B. OPIS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE		

Zapojení aktéri	☐ Orgány na národnej úrovni ☐ Orgány na regionálnej úrovni ☐ Orgány na miestnej úrovni ☐ Verejné inštitúcie ☐ Kultúrne inštitúcie ☐ Organizácie cestovného ruchu ☐ Malé a stredné podniky ☐ Iné (prosím uveďte)
Stručný opis príkladu dobrej praxe	Pandémia COVID-19 značne obmedzila počty návštevníkov v skupinových prehliadkach hradu. Vzhľadom na nariadenia vlády Slovenskej republiky a pandemickú situáciu hrad pristúpil k obmedzeniu a regulácii počtu návštevníkov. Hneď, ako to pandemická situácia dovolila, mohli návštevníci absolvovať skupinové prehliadky v menších 10-15 členných skupinách, čo predstavovalo značné obmedzenie oproti bežnej prevádzke (80 návštevníkov v jednej skupine). Návštevníci sa tak ocitli v menších skupinkách, čo im umožnilo získať autentickejší a reálnejší zážitok z prehliadky hradu, keďže lektor mal viac priestoru a času, aby sa venoval aj jednotlivým otázkam návštevníkov. V tomto prípade dobrej praxe niektorým návštevníkom prekážalo, že museli prehliadku absolvovať bez výkladu, keďže v danej dobe mal hrad k dispozícii len obmedzený počet lektorov. Niektorým návštevníkom tiež prekážala dlhšia čakacia doba na prehliadku, keďže jednotlivé skupiny museli ísť kvôli dodržaniu bezpečnostných nariadení v 15 minútových časových odstupoch. Vo všeobecnosti sme však od návštevníkov dostali veľmi pozitívne ohlasy a v období rokov 2020-2021 sme zaznamenali značne zvýšený záujem o návštevu hradu predovšetkým zo strany domácich návštevníkov.
Obrazová príloha (ak je k dispozícii)	N/A
C. PREKÁŽKY, FAKTORY ÚSPECHU A ICH VÝSLEDKY	
Aké najväčšie problémy sa pri zavádzaní príkladu dobrej praxe vyskytli?	Najväčším problémom z nášho pohľadu boli ľudské zdroje a časové hľadisko. Bolo potrebné zabezpečiť viac lektorov, keďže sa po hrade pohybovalo viacero menších skupín návštevníkov. Vzhľadom na zvýšený pohyb po hrade občas dochádzalo ku kolíziám v prehliadkovej trase, Na novú situáciu sme sa snažili promptne reagovať a zabezpečiť personál v takom počte, aby sme pokryli dopyt zo strany návštevníkov, čo však nebolo vždy v našich silách. Zvýšený záujem návštevníkov nás prinútil myslieť aj na otázku ochrany kultúrneho dedičstva a zamedzenia jeho poškodenia a opotrebovania z dôvodu zvýšeného záujmu návštevníkov. Práve menšie skupiny návštevníkov nám to umožnili regulovať.

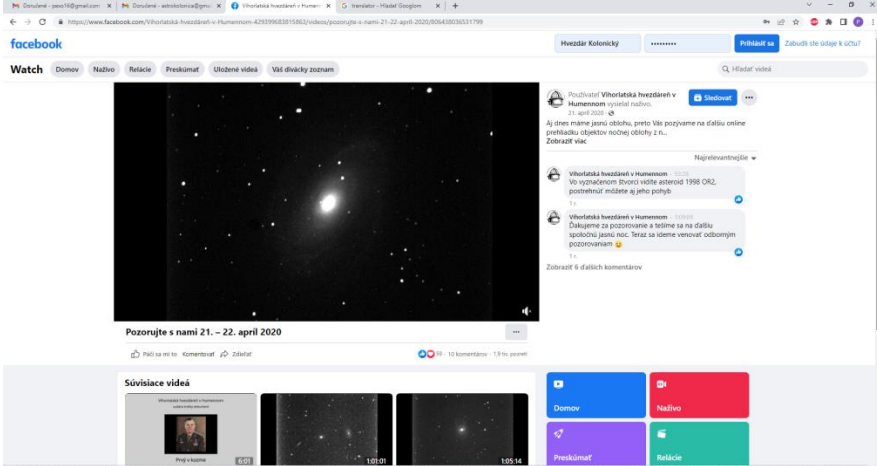
Aké boli hlavné prínosy vyplývajúce zo zavedenia príkladu dobrej praxe?	Menšie skupinky návštevníkov umožnili lepšiu interakciu medzi lektorom a návštevníkmi, a predovšetkým u návštevníkov navodili pocit, že lektor je tam tak povediac „pre nich“. Pri menšej skupinke bolo možné pýtať sa a tiež dozvedieť sa viac. Naším lektorom sa vďaka tejto novej interakcii s návštevníkmi zlepšili komunikačné zručnosti a tiež sa posilnili sociálne vzťahy medzi kolegami.
Aké sú najvýznamnejšie detaily príkladu dobrej praxe, ktoré ju robia prenosnou?	☐ Použitie štandardizovaných riešení a procesov ☐ Potreby, ktoré daný postup rieši, sa bežne týkajú aj iných organizácií a regiónov/krajín ☐ Preukázané prínosy riešenia vysoko prevažujú nad investovanými prostriedkami ☐ Nízke implementačné riziko ☐ Malá zmena v rutinej prevádzke, malé riziko odporu zo strany organizácie ☐ Právne požiadavky ☐ Iné (prosím uveďte)
Hlavné poznatky a zistenia (nepovinné)	- zlepšil sa manažment ľudských zdrojov - zlepšili sa komunikačné zručnosti pracovníkov hradu - naučili sme sa lepšiemu časovému plánovaniu - lepšie sme identifikovali požiadavky návštevníkov - uistili sme sa o dôležitosti prezentácie kultúrneho dedičstva tzv. prezenčnou formou
Ďalšie informácie (URL, iné zdroje)	

NÁZOV PRÍKLADU DOBREJ PRAXE (RIEŠENIE, ZISTENIE) Č. 2 Online podcast PodCastle		
A. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE PRÍKLADU DOBREJ PRAXE		
LOKALITA	Krajina:	Slovenská republika
	Región:	Prešovský kraj
	Mesto/Obec: <i>(ak sa dá uviesť)</i>	Stará Ľubovňa
AKTIVITY / ZAMERANIE	Geografická úroveň implementácie	☐ národná ☐ regionálna ☐ miestna
	Oblasť aktivít	☐ Cestovný ruch ☐ Kultúra ☐ Kreatívny priemysel ☐ Prírodné prostredie ☐ Zdravie ☐ Iné (prosím uveďte)
TRVANIE	Doba implementácie	2020 -2021
B. OPIS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE		

Zapojení aktéri	☐ Orgány na národnej úrovni ☐ Orgány na regionálnej úrovni ☐ Orgány na miestnej úrovni ☐ Verejné inštitúcie ☐ Kultúrne inštitúcie ☐ Organizácie cestovného ruchu ☐ Malé a stredné podniky ☐ Iné (prosím uveďte)
Stručný opis príkladu dobrej praxe	Webináre, semináre, podcasty, tvorba nových online formátov a prenesenie tradičných podujatí do online priestoru. Pandémia COVID-19 nás zaviedla do online priestoru, v rámci ktorého sme boli veľmi aktívni. V múzeu sme zorganizovali viacero webinárov a online prednášok pre školy a laickú verejnosť. Webináre sa týkali publikačnej a vedeckej činnosti a v rámci rozhovoru s moderátorom sa ich zúčastnilo viacero prednášajúcich. Online prednášky na témy z regionálnej histórie boli určené najmä pre školy. Študenti mali možnosť viesť diskusiu s odbornými pracovníkmi Ľubovnianskeho múzea, čo bolo veľmi obohacujúce pre obe strany. Múzeum prenieslo do online priestoru niekoľko netradične riešených podujatí. Jedným z nich bola Noc múzeí a galérii. Múzeum urobilo aktivitu Hradná TV, na ktorej si záujemcovia mohli pozrieť reportáže a videá spojené s Ľubovnianskym múzeom.
Obrazová príloha (ak je k dispozícii)	N/A
C. PREKÁŽKY, FAKTORY ÚSPECHU A ICH VÝSLEDKY	
Aké najväčšie problémy sa pri zavádzaní príkladu dobrej praxe vyskytli?	Najväčším zaznamenaným problémom pri online aktivitách bol slabý internetový signál v niektorých expozičných hradných priestoroch.
Aké boli hlavné prínosy vyplývajúce zo zavedenia príkladu dobrej praxe?	Za najväčšiu výhodu online podujatí považujeme ich dostupnosť nielen na Slovensku, ale prakticky kdekoľvek na svete. Máme reálne dáta o pripojení návštevníkov zo zahraničia napr. počas slávnostného otvorenia hradu, ktoré sme vysielali online.
Aké sú najvýznamnejšie detaily príkladu dobrej praxe, ktoré ju robia prenosnou?	☐ Použitie štandardizovaných riešení a procesov ☐ Potreby, ktoré daný postup rieši, sa bežne týkajú aj iných organizácií a regiónov/krajín ☐ Preukázané prínosy riešenia vysoko prevažujú nad investovanými prostriedkami ☐ Nízke implementačné riziko

	☐ Malá zmena v rutinej prevádzke, malé riziko odporu zo strany organizácie ☐ Právne požiadavky ☐ Iné (prosím uveďte)
Hlavné poznatky a zistenia (nepovinné)	- zlepšil sa manažment ľudských zdrojov - zlepšili sa zručnosti pracovníkov v oblasti práce s novými programami - zlepšili sa komunikačné zručnosti pracovníkov v online priestore - vytvorenie kvalitného a atraktívneho online obsahu
Ďalšie informácie (URL, iné zdroje)	

NÁZOV PRÍKLADU DOBREJ PRAXE (RIEŠENIE, ZISTENIE) Č. 3 ONLINE POZOROVANIE OBLOHY		
A. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE PRÍKLADU DOBREJ PRAXE -		
LOKALITA	Krajina:	Slovenská republika
	Región:	Prešovský kraj, Snina
	Mesto/Obec: <i>(ak sa dá uviesť)</i>	Kolonica/ Ladamírov
AKTIVITY / ZAMERANIE	Geografická úroveň implementácie	☐ národná ☐ regionálna ☐ miestna
	Oblasť aktivít	☐ Cestovný ruch ☐ Kultúra ☐ Kreatívny priemysel ☐ Prírodné prostredie ☐ Zdravie ☐ Iné: Astroturizmus
TRVANIE	Doba implementácie	2020 -2021
B. OPIS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE		
Zapojení aktéri	☐ Orgány na národnej úrovni ☐ Orgány na regionálnej úrovni ☐ Orgány na miestnej úrovni ☐ Verejné inštitúcie ☐ Kultúrne inštitúcie ☐ Organizácie cestovného ruchu ☐ Malé a stredné podniky ☐ Iné (prosím uveďte): Personál organizácie	

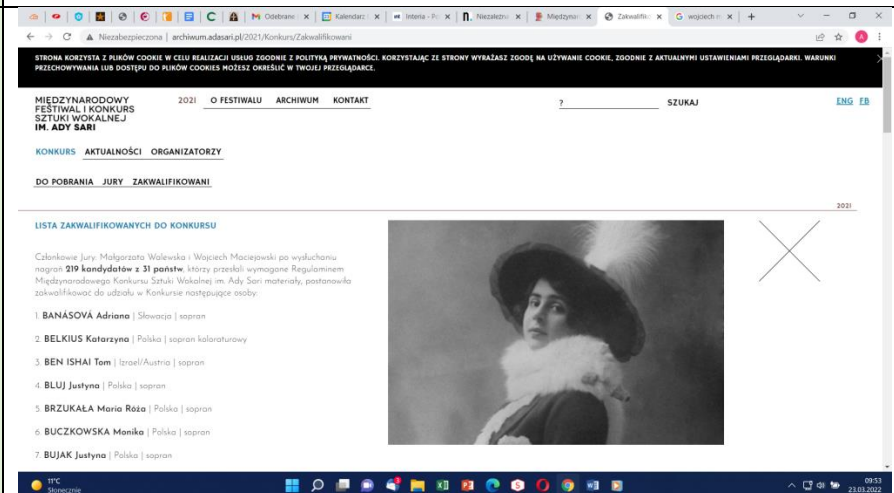
Stručný opis príkladu dobrej praxe	Online pozorovanie oblohy z Astronomického observatória v Kolonickom sedle (vysunuté odborné pracovisko Vihorlatskej hviezdárne v Humennom) naživo streamované na Facebook live video. Astronomické observatórium v Kolonickom sedle sa nachádza v oblasti s veľmi nízkou úrovňou svetelného znečistenia na severovýchode Slovenska, v blízkosti Národného parku Poloniny. Do obývačiek obydľí vo vysvietených mestách sme priniesli možnosť pozorovať objekty nočnej oblohy. Zaznamenali sme takmer 4 000 návštev stránky.
Obrazová príloha (ak je k dispozícii)	
C. PREKÁŽKY, FAKTORY ÚSPECHU A ICH VÝSLEDKY	
Aké najväčšie problémy sa pri zavádzaní príkladu dobrej praxe vyskytli?	Zaznamenali sme zvýšené nároky na technologické vybavenie, ktoré nás v začiatkoch trochu potrápilo.
Aké boli hlavné prínosy vyplývajúce zo zavedenia príkladu dobrej praxe?	Nový druh pozorovania nám umožnil osloviť oveľa širšiu skupinu záujemcov/online návštevníkov, ktorých by sme za bežnej prevádzky nedokázali v rámci priestorov observatória umiestniť, a práve toto online pozorovanie oblohy nám prinieslo mnoho nových potenciálnych návštevníkov a nadšencov.
Aké sú najvýznamnejšie detaily príkladu dobrej praxe?	☐ Použitie štandardizovaných riešení a procesov ☐ Potreby, ktoré daný postup rieši, sa bežne týkajú aj iných organizácií a regiónov/krajín

praxe, ktoré ju robia prenosnou?	☐ Preukázané prínosy riešenia vysoko prevažujú nad investovanými prostriedkami ☐ Nízke implementačné riziko ☐ Malá zmena v rutínnej prevádzke, malé riziko odporu zo strany organizácie ☐ Právne požiadavky ☐ Iné (prosím uveďte)
Hlavné poznatky a zistenia (nepovinné)	- zlepšil sa manažment ľudských zdrojov - zlepšili sa zručnosti pracovníkov v oblasti práce s novými programami - zlepšili sa komunikačné zručnosti pracovníkov v online priestore - vytvorenie kvalitného a atraktívneho online obsahu
Ďalšie informácie (URL, iné zdroje)	https://www.facebook.com/Vihorlatsk%C3%A1-hvezd%C3%A1re%C5%88-v-Humennom-429399683815863/videos

Príklady dobrej praxe súvisiace s pandémiou COVID-19 – Malopoľské vojvodstvo

NÁZOV PRÍKLADU DOBREJ PRAXE (RIEŠENIE, ZISTENIE) Č. 4 Online prvé kolo medzinárodnej spevackej súťaže Ady Sari		
A. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE PRÍKLADU DOBREJ PRAXE -		
LOKALITA	Krajina:	Poľsko
	Región:	Malopoľské vojvodstvo
	Mesto/Obec: <i>(ak sa dá uviesť)</i>	Nowy Sącz
AKTIVITY / ZAMERANIE	Geografická úroveň implementácie	☐ národná ☐ regionálna ☐ miestna
	Oblasť aktivít	☐ Cestovný ruch ☐ Kultúra ☐ Kreatívny priemysel ☐ Prírodné prostredie ☐ Zdravie ☐ Iné (prosím uveďte)
TRVANIE	Doba implementácie	Prebieha
B. OPIS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE		
Zapojení aktéri	☐ Orgány na národnej úrovni ☐ Orgány na regionálnej úrovni ☐ Orgány na miestnej úrovni ☐ Verejné inštitúcie ☐ Kultúrne inštitúcie ☐ Organizácie cestovného ruchu ☐ Malé a stredné podniky ☐ Iné (prosím uveďte): Personál organizácie	

Stručný opis príkladu dobrej praxe	Pre pandemické opatrenia bolo v rámci súťaže ročník 2021 zavedené online postupové kolo. V rámci predošlých ročníkov rozhodovalo o kvalifikácii spevákov na súťaž poradie ich prihlášok. V roku 2021 bola súťaž doplnená o kolo, v rámci ktorého mali súťažiaci poslať svoju prihlášku vo forme nahrávky zrealizovanej mladými umelcami priamo v mieste ich bydliska. Toto predkolo sa uskutočnilo na prelome rokov 2020 a 2021. Svoje nahrávky poslalo 219 uchádzačov z 31 krajín. Do súťaže sa kvalifikovali na základe rozhodnutia členov poroty (Małgorzata Walewska - umelecká riaditeľka súťaže a operná speváčka a Wojciech Maciejowski - dekan Katedry spevu Hudobnej akadémie v Poznani). Porota týmto spôsobom vybrala 80 účastníkov, ktorí boli pozvaní do ďalších súťažných kôl. Hoci bolo toto riešenie nevyhnutným opatrením spôsobeným pandemickými reštrikciami, ostane v súťaži zachované a aj v nasledujúcich ročníkoch nahradí výber podľa poradia zaslaných prihlášok, ktorý nezaručoval vysokú úroveň podujatia.

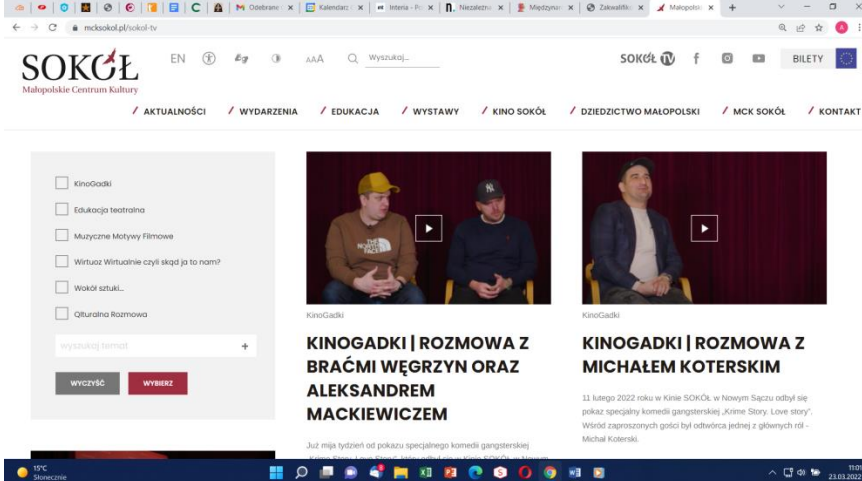
Obrazová príloha (ak je k dispozícii)	The screenshot shows a web browser displaying the website for the 'MIEDZY NARODOWY FESTIWAL I KONKURS SZTUKI WOKALNEJ IM. ADY SARI'. The page is in Polish and shows the 'LISTA ZAKWALIFIKOWANYCH DO KONKURSU' (List of qualified participants) for the year 2021. The list includes names and countries, such as BANASOVA Adriana (Slovakia), BELKIUS Katarzyna (Poland), BEN ISHAI Tom (Israel/Austria), etc. There is also a small image of a woman in a hat on the right side of the page.

C. PREKÁŽKY, FAKTORY ÚSPECHU A ICH VÝSLEDKY

Aké najväčšie problémy sa pri zavádzaní príkladu dobrej praxe vyskytli?	• Absencia osobného kontaktu medzi členmi poroty a súťažiacimi • Riziko zlej technickej kvality nahrávok, ktoré komplikuje výber najlepších súťažiacich • Zmena tradičného vnímanie súťaže • Digitálne aspekty umeleckých nahrávok
Aké boli hlavné prínosy vyplývajúce zo zavedenia príkladu dobrej praxe?	• Rozšírenie rozsahu podujatia - lepšia propagácia a širší dosah na publikum (uchádzačov) • Umožnenie účasti aj pre umelcov zo vzdialených krajín • Lepšie podmienky pre výber účastníkov • Zvýšenie úrovne súťaže
Aké sú najvýznamnejšie detaily príkladu dobrej praxe, ktoré ju robia prenosnou?	☐ Použitie štandardizovaných riešení a procesov ☐ Potreby, ktoré daný postup rieši, sa bežne týkajú aj iných organizácií a regiónov/krajín ☐ Preukázané prínosy riešenia vysoko prevažujú nad investovanými prostriedkami

	☐ Nízke implementačné riziko ☐ Malá zmena v rutinej prevádzke, malé riziko odporu zo strany organizácie ☐ Právne požiadavky ☐ Iné (prosím uveďte)
Hlavné poznatky a zistenia (nepovinné)	
Ďalšie informácie (URL, iné zdroje)	https://adasari.pl/en/

NÁZOV PRÍKLADU DOBREJ PRAXE (RIEŠENIE, ZISTENIE) Č. 5 TV SOKÓŁ		
A. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE PRÍKLADU DOBREJ PRAXE -		
LOKALITA	Krajina:	Poľsko
	Región:	Malopoľské vojvodstvo
	Mesto/Obec: <i>(ak sa dá uviesť)</i>	Nowy Sącz
AKTIVITY / ZAMERANIE	Geografická úroveň implementácie	☐ národná ☐ regionálna ☐ miestna
	Oblasť aktivít	☐ Cestovný ruch ☐ Kultúra ☐ Kreatívny priemysel ☐ Prírodné prostredie ☐ Zdravie ☐ Iné (prosím uveďte)
TRVANIE	Doba implementácie	Prebieha
B. OPIS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE		
Zapojení aktéri	☐ Orgány na národnej úrovni ☐ Orgány na regionálnej úrovni ☐ Orgány na miestnej úrovni ☐ Verejné inštitúcie ☐ Kultúrne inštitúcie ☐ Organizácie cestovného ruchu ☐ Malé a stredné podniky ☐ Iné (prosím uveďte): Personál organizácie	

Stručný opis príkladu dobrej praxe	Spustenie vysielania TV SOKÓŁ (po slovensky Sokol - názov skupiny telovýchovných organizácií a neskôr telovýchovného hnutia, ktoré v 19. storočí pôsobili v slovanských regiónoch, a ktoré bolo inšpiráciou pre názov Malopoľského centra kultúry v meste Nowy Sącz) si vyžiadali pandemické opatrenia a potreba organizovať podujatia bez priamej účasti divákov. Internetová televízia pripravuje pravidelné rozhovory s umelcami prichádzajúcimi do mesta Nowy Sącz, ktorí pôsobia na miestnom či regionálnom trhu (cyklus „Qlturalna rozmowa“ - rozhovory v trvaní cca. 15 minút), s filmármi (cyklus „Kinogadki“, teda Kinorozhovory), s výtvarnými umelcami, filozofmi a odborníkmi na etiku (cyklus „Wrzatek“) a vzdelávacie aktivity v oblasti nehmotného dedičstva Malopoľského regiónu. TV SOKÓŁ v súčasnosti uvádza aj reportáže z podujatí za účasti divákov. Programy sú prezentované na webovej stránke kultúrneho centra SOKÓŁ a na sociálnych sieťach (FB, YouTube a pod.).
Obrazová príloha (ak je k dispozícii)	The screenshot shows the website for SOKÓŁ (Malopoľské Centrum Kultúry). It features a search bar and a filter menu on the left with options like 'KinoGadki', 'Edukacja teatralna', 'Muzyczne Motywy Filmowe', 'Wirtuoz Wirtualnie czyli skąd ja to mam?', 'Wokół sztuk...', and 'Qlturalna Rozmowa'. Two video thumbnails are displayed on the right, one for 'KINO GADKI ROZMOWA Z BRAĆMI WĘGRZYN ORAZ ALEKSANDEM MACKIEWICZEM' and another for 'KINO GADKI ROZMOWA Z MICHAŁEM KOTERSKIM'.
C. PREKÁŽKY, FAKTORY ÚSPECHU A ICH VÝSLEDKY	
Aké najväčšie problémy sa pri zavádzaní príkladu dobrej praxe vyskytli?	• Potreba väčšieho zapojenia pracovníkov technickej podpory • Potreba dodatočných nákupov hardvéru a softvéru V prípade použitia chránených diel sa výrazne zvyšujú poplatky pre ZAiKS (Spolok autorov a skladateľov, t.j. poľský kolektívny orgán pre ochranu autorských práv)
Aké boli hlavné prínosy vyplývajúce zo zavedenia príkladu dobrej praxe?	• Jednoznačné zvýšenie dosahu a rozšírenie cieľovej skupiny aktivít TV • Programy sú k dispozícii celodenne a na celom svete Ďalšie možnosti vytvárania programov pre špecifické skupiny divákov (napr. rôzne vekové kategórie)
Aké sú najvýznamnejšie detaily príkladu dobrej praxe?	☐ Použitie štandardizovaných riešení a procesov ☐ Potreby, ktoré daný postup rieši, sa bežne týkajú aj iných organizácií a regiónov/krajín

praxe, ktoré ju robia prenosnou?	☐ Preukázané prínosy riešenia vysoko prevažujú nad investovanými prostriedkami ☐ Nízke implementačné riziko ☐ Malá zmena v rutínnej prevádzke, malé riziko odporu zo strany organizácie ☐ Právne požiadavky ☐ Iné (prosím uveďte)
Hlavné poznatky a zistenia (nepovinné)	
Ďalšie informácie (URL, iné zdroje)	https://mcksokol.pl/sokol-tv

Príklady dobrej praxe súvisiace s pandémiou COVID-19 – Podkarpatský región

NÁZOV PRÍKLADU DOBREJ PRAXE (RIEŠENIE, ZISTENIE) Č. 6 FILMOVÁ CESTA		
A. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE PRÍKLADU DOBREJ PRAXE -		
LOKALITA	Krajina:	Poľsko
	Región:	Podkarpatský región
	Mesto/Obec: <i>(ak sa dá uviesť)</i>	Mesto Jaśliska a okolie, mesto Przemyśl a okolie, pohorie Bieszczady
AKTIVITY / ZAMERANIE	Geografická úroveň implementácie	☐ národná ☐ regionálna ☐ miestna
	Oblasť aktivít	☐ Cestovný ruch ☐ Kultúra ☐ Kreatívny priemysel ☐ Prírodné prostredie ☐ Zdravie ☐ Iné (prosím uveďte)
TRVANIE	Doba implementácie	2020 – prebieha
B. OPIS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE		
Zapojení aktéri	☐ Orgány na národnej úrovni ☐ Orgány na regionálnej úrovni ☐ Orgány na miestnej úrovni ☐ Verejné inštitúcie ☐ Kultúrne inštitúcie ☐ Organizácie cestovného ruchu ☐ Malé a stredné podniky ☐ Iné (prosím uveďte)	

Stručný opis príkladu dobrej praxe	Podkarpatský región inšpiroval už mnoho filmových a televíznych tvorcov hľadajúcich nedotknutú prírodu či historickú architektúru. Už roky tu prichádzajú, aby využili jedinečnú a rôznorodú krajinu, tak mestskú ako aj vidiecku. O atraktivite tohto kraja pre filmárov svedčí aj skutočnosť, že od päťdesiatych rokov 20. storočia tu vzniklo viac než 60 seriálov a filmov, z ktorých niekoľko bolo dokonca nominovaných na Oscara. Po stopách filmových tvorcov sa hŕfne vydávajú aj filmoví nadšenci, ktorí výrazne ovplyvňujú aj regionálny cestovný ruch. Podkarpatská filmová komisia v roku 2020 reagovala na tento dopyt predstavením tzv. Filmovej cesty, cieľom ktorej je ukázať návštevníkom miesta známe z filmov a televízie a priniesť im bližšie informácie o filmoch a ich lokalitách. Pre organizátorov Filmovej cesty bolo tiež dôležité vytvoriť alternatívne trasy kultúrneho cestovného ruchu a znížiť tak intenzitu turistických aktivít na najnavštevovanejších trasách. Aktivity, ktoré sú súčasťou Filmovej cesty a ktoré sa realizujú „pod holým nebom“, navyše umožňujú aktívny oddych a kultúrne vzdelávanie aj počas pandémie.
Obrazová príloha (ak je k dispozícii)	N/A
C. PREKÁŽKY, FAKTORY ÚSPECHU A ICH VÝSLEDKY	
Aké najväčšie problémy sa pri zavádzaní príkladu dobrej praxe vyskytli?	K problémom spojeným s vytvorením Filmovej cesty patrí najmä odpor resp. neochota obyvateľov miest alebo obcí pozdĺž trasy, pričom ich obavy sa spravidla týkajú zvýšenej intenzity cestovného ruchu a zvýšeného pohybu turistov.
Aké boli hlavné prínosy vyplývajúce zo zavedenia príkladu dobrej praxe?	V rámci realizácie Filmovej cesty boli vypracované mapy a osadené informačné tabule v mestách nachádzajúcich sa na trase. Počas podujatí organizovaných pri príležitosti otvorenia Filmovej cesty sa navyše konali premietania filmov či stretnutia s rôznymi režisérmi i hercami. Filmová cesta má svoju webovú stránku a podstránky na sociálnych sieťach. Organizátorom sa podarilo rozšíriť regionálnu ponuku kultúrneho cestovného ruchu o nové aktivity a, predovšetkým, vytvoriť nové trasy pre turistov, v dôsledku čoho sa im podarilo znížiť počet turistov na najpopulárnejších trasách. Filmová cesta navyše umožňuje organizáciu vzdelávacích aktivít bez ohľadu na prípadné pandemické obmedzenia.
Aké sú najvýznamnejšie detaily príkladu dobrej praxe, ktoré ju robia prenosnou?	☐ Použitie štandardizovaných riešení a procesov ☐ Potreby, ktoré daný postup rieši, sa bežne týkajú aj iných organizácií a regiónov/krajín ☐ Preukázané prínosy riešenia vysoko prevažujú nad investovanými prostriedkami ☐ Nízke implementačné riziko ☐ Malá zmena v rutinej prevádzke, malé riziko odporu zo strany organizácie ☐ Právne požiadavky

	☐ Iné (prosím uveďte)
Hlavné poznatky a zistenia (nepovinné)	
Ďalšie informácie (URL, iné zdroje)	https://filmowepodkarpacie.pl

NÁZOV PRÍKLADU DOBREJ PRAXE (RIEŠENIE, ZISTENIE) Č. 7 KULTÚRA V KARANTÉNE		
A. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE PRÍKLADU DOBREJ PRAXE -		
LOCATION	Krajina:	Poľsko
	Región:	
	Mesto/Obec: (ak sa dá uviesť)	
AKTIVITY / ZAMERANIE	Geografická úroveň implementácie	☐ národná ☐ regionálna ☐ miestna
	Oblasť aktivít	☐ Cestovný ruch ☐ Kultúra ☐ Kreatívny priemysel ☐ Prírodné prostredie ☐ Zdravie ☐ Iné (prosím uveďte)
TRVANIE	Doba implementácie	2020 – prebieha
B. OPIS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE		
Zapojení aktéri	☐ Orgány na národnej úrovni ☐ Orgány na regionálnej úrovni ☐ Orgány na miestnej úrovni ☐ Verejné inštitúcie ☐ Kultúrne inštitúcie ☐ Organizácie cestovného ruchu ☐ Malé a stredné podniky ☐ Iné (prosím uveďte): MVO	

Stručný opis príkladu dobrej praxe	Myšlienka na vytvorenie facebookovej skupiny s názvom Kultura w Kwarantannie (Kultúra v karanténe) vznikla ako reakcia na vyhlásenie lockdownu. Skupina, ktorá rýchlo rástla, má v súčasnosti viac než 100 000 členov. Skupina využívala všetky nástroje, ktoré sieť Facebook ponúka. Krátko po jej spustení Facebook predstavil nové nástroje určené na uľahčenie fungovania skupín v čase pandémie a po prekonaní méty 100 000 členov skupina získala aj ďalší set nástrojov. Skupina sa vo svojich aktivitách zameriava na propagáciu podujatí z oblasti kultúry, prezentáciu umelcov, prezentáciu hodnotného obsahu týkajúceho sa kultúry, speňažovanie umeleckých diel a na organizáciu platených online podujatí i podujatí realizovaných tradičnými spôsobmi.
Obrazová príloha (ak je k dispozícii)	N/A
C. PREKÁŽKY, FAKTORY ÚSPECHU A ICH VÝSLEDKY	
Aké najväčšie problémy sa pri zavádzaní príkladu dobrej praxe vyskytli?	Skupina má 10 stálych a 20 ad hoc administrátorov. Vážnym problémom je nedostatočná finančná podpora činnosti skupiny. Darcovia vo všeobecnosti neberú takéto aktivity vážne a nepodporujú ich. Ďalším problémom spojeným so špecifickosťou nástroja – siete Facebook, je spam ale aj pôsobenie internetových botov.
Aké boli hlavné prínosy vyplývajúce zo zavedenia príkladu dobrej praxe?	Vďaka vysokému počtu profilovaných členov skupiny je organický dosah jej príspevkov značný, čo uľahčuje organizáciu informačných, vzdelávacích a popularizačných kampaní, ale aj reagovanie na aktuálne a populárne témy. Skupina tiež členom umožňuje udržiavať vzájomné kontakty, sieťovať aktivity, vzájomne sa inšpirovať a bojovať proti komunikačnému vylúčeniu.
Aké sú najvýznamnejšie detaily príkladu dobrej praxe, ktoré ju robia prenosnou?	☐ Použitie štandardizovaných riešení a procesov ☐ Potreby, ktoré daný postup rieši, sa bežne týkajú aj iných organizácií a regiónov/krajín ☐ Preukázané prínosy riešenia vysoko prevažujú nad investovanými prostriedkami ☐ Nízke implementačné riziko ☐ Malá zmena v rutinej prevádzke, malé riziko odporu zo strany organizácie ☐ Právne požiadavky ☐ Iné (prosím uveďte)
Hlavné poznatky a zistenia (nepovinné)	

**Ďalšie informácie
(URL,iné zdroje)**

<https://www.facebook.com/groups/kulturawkwarantannie>

V. Závery

Alexandra Bidovská, Agentúra regionálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja

Kultúra a umenie vždy budú plniť viacero funkcií zároveň. Presah kultúry a umenia do oblastí vzdelávania, sociálnej oblasti, zdravotníctva či turizmu je nespochybniteľný. Napriek tomu, že kultúrny sektor patril medzi odvetvia najviac zasiahnuté pandémiou COVID-19, môžeme konštatovať, že práve kultúrny sektor patril k odvetviam, ktoré sa veľmi rýchlo inovovali, a to najmä vďaka zrýchlenej digitalizácii. Masívna digitalizácia spojená s novými technológiami, ako sú napr. rozšírená a virtuálna realita, vytvorili nové formy skúsenosti v oblasti kultúry s obrovským trhovým potenciálom. Vďaka lockdownom mnohí súkromní aj verejní aktéri kultúrneho priemyslu presunuli svoje aktivity do online priestoru, aby udržali pozornosť svojho publika a tiež aby uspokojili prudko rastúci dopyt po kultúrnom obsahu.

Dokázali sme sa na novú situáciu adaptovať?

Je nespochybniteľné, že pandémia bola akýmsi novým stimulom pre rozvoj digitalizácie v oblasti kultúry a v tomto kontexte môžeme hovoriť aj o tzv. „pozitívnom“ dopade na kultúrny sektor. Nová, digitálna kultúrna ponuka, online prehliadky múzeí, online interaktívne workshopy či tvorba rôznych audiosprievodcov pre ľudí so špeciálnymi potrebami značne rozšírili portfólio tzv. konečných užívateľov, návštevníkov, kultúrnych nadšencov či obyčajných ľudí bažiacich po socializácii. Digitálne kompetencie sa prirodzene zvyšovali na oboch stranách a mnohí poskytovatelia služieb v oblasti kultúry zaznamenali zvýšený záujem, ktorý by pri bežnom „prezenčnom“ fungovaní nedokázali uspokojiť. Na druhej strane však treba spomenúť, že v online priestore absentuje pocit človečenstva, priama interakcia, živé kontakty a bezprostredné odovzdávanie emócií ako pozitívne efekty kultúry. Tak či onak, môžeme konštatovať, že kultúrni poskytovatelia boli schopní zareagovať na vzniknutú situáciu a dať príjmom v čase pandémie nádej a kultúrnu ponuku v takej forme a podobe, v akej to v danej situácii bolo možné, pretože až keď príchodom pandémie COVID-19 kultúra z našich životov zmizla sme si uvedomili, ako veľmi nám chýba...

Grzegorz First, Małopolské vojvodstvo

Súvislosti vyplývajúce zo správ o dopade pandémie ochorenia COVID-19 na kultúrny priemysel.

V oblasti kultúry a kultúrneho dedičstva sa v súčasnosti pohybujeme na rozmedzí medzi jej regeneráciou a transformáciou. Aktivity v tejto oblasti siahajú od snahy o znovuvytvorenie modusu operandi kultúrnych subjektov a kultúrneho ekosystému, starých vzťahových sietí a modelov fungovania až po snahu o predefinovanie existujúceho systému, princípov jeho fungovania a revolúciu v myslení o našej úlohe. Na jednej strane chceme veci, ktoré nám chýbali, t. j. osobné stretnutia, vzťahy, turistov v Starom Meste, bohatú ponuku podujatí, výber podnikov i akcií, no na druhej strane chceme reagovať na čoraz páľčivejšiu klimatickú krízu a s ňou spojenú krízu ekonomiky. Čo budeme robiť, ak bude tempo kontinuálneho rozvoja a rastu neudržateľné; čo s krízou občianskej demokracie? V súčasnej situácii skúšame rôzne riešenia a hovoríme o revolúcii v kultúre, ktorá musí reagovať na prebiehajúce i budúce krízy. V oblasti kultúrneho dedičstva je to podobné ako v prípade kultúrneho turizmu. Na jednej strane pozorujeme renesanciu aktivít na miestnej a lokálnej úrovni, na druhej strane sa však zamýšľame nad tým, ako globálne procesy spôsobili, že aj to, čo je miestne, je nám rovnako neznáme ako vzdialené krajiny, a že neexistujú nástroje na zachovanie jedinečnosti miesta. Chceme „rekultiváciu“ dedičstva, ktoré však chceme okamžite využiť ako pracovný rozvojový kapitál.

V oblasti kultúry a kultúrneho dedičstva tak balansujeme medzi prebiehajúcimi aktivitami (v zmysle „bežného diania“) a inováciami, avantgardou či experimentom. Naše aktivity siahajú od snahy pokračovať v naštartovaných evolučných zmenách vyplývajúcich z existujúceho poriadku vecí a z pravidiel formujúcich odvetvie kultúry a medzi túžbou rozbehnúť sa vpred v snahe odkloniť sa od regulovaného, uväzneného a meritokratického modelu fungovania smerom k experimentovaniu, narúšaniu zaužívaných pravidiel a inšpirácii radikálnymi teóriami či nástrojmi. Na jednej strane chceme dostať chaotické udalosti pod kontrolu a obnoviť zaužívaný modus operandi, na strane druhej vidíme, že tento systém je anachronický, neefektívny a nepomáha pri riešení prehlbujúcej sa krízy. V oblasti kultúrneho dedičstva a kultúrneho cestovného ruchu to môžeme vidieť v podobe rastúceho významu autentickosti a jedinečnosti vyplývajúcej zo zachovania konceptu tradície, na druhej strane sa však snažíme o digitálnu revolúciu dedičstva a jeho sprostredkovanie a komercializáciu.

Hlavným výsledkom takéhoto prístupu k procesom v oblasti kultúry / kultúrneho dedičstva súvisiacich s pandémiou COVID-19 je väčší dôraz na lokálny rozmer (ktorý so sebou prináša zároveň väčšiu šancu na prežitie kultúry, ale aj väčšie ohrozenie jej existencie) a, na druhej strane, väčšia ochota využívať lokálnosť v globalizovanej výmene kultúrneho obsahu (medializácia, digitalizácia, komercializácia sú procesy, ktoré sú na jednej strane hrozbou pre autentickosť kultúry, no na druhej strane zvyšujú šance na jej prežitie. Je to šanca na transformáciu, ktorá jej umožní prežiť v meniacom sa svete).

Pandémia je preto, podobne ako akákoľvek iná kritická zmena, zároveň hrozbou i príležitosťou. To, kto vyhrá a kto odíde porazený, nezávisí len od našej schopnosti zareagovať na zmenu, ale aj od toho, či sa navrhované zmeny ukážu vo svetle neustále sa náhodne meniaceho sveta ako správne.

Małopolské vojvodstvo

Podkarpatské vojvodstvo

Agentúra regionálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja

<https://www.interregeurope.eu/crinma/>

